

Joint Transparency
Register Secretariat

**Letno poročilo o delovanju registra za preglednost
za leto 2016,**

**ki sta ga generalna sekretarja
Evropskega parlamenta in Evropske komisije**

pripravila za

**podpredsednico Evropskega parlamenta Sylvie Guillaume
in
prvega podpredsednika Evropske komisije Fransa Timmermansa**

Kot je določeno v **odstavku 28 revidiranega medinstitucionalnega sporazuma o registru za preglednost**, ki je bil podpisan 16. aprila 2014 (kot skupni instrument za Evropski parlament in Evropsko komisijo), je v tem **letnem poročilu** naveden **pregled delovanja registra za preglednost v letu 2016**.

V tem poročilu so predstavljeni statistični podatki o delovanju registra od januarja do decembra 2016 in opisane dejavnosti, ki jih je skupni sekretariat registra za preglednost izvedel zlasti v zvezi z zagotavljanjem najboljše kakovosti podatkov in ozaveščanjem o orodju.

Vsebina

I. Uvod

II. Stanje registra za preglednost

Statistični podatki o novih registracijskih zavezancih v letu 2016

III. Dejavnosti skupnega sekretariata registra za preglednost

1. Spremljanje podatkov iz registra

1.1 Pregledi kakovosti

1.2 Opozorila

1.3 Pritožbe

2. Usmerjanje in ozaveščanje

IV. Sklepna ugotovitev

Kratice in krajšave, uporabljene v tem poročilu:

EP = Evropski parlament

EK = Evropska komisija

EU = Evropska unija

GSS = generalni sekretariat Sveta

MIS = Medinstitucionalni sporazum

IT = informacijska tehnologija

SSRP = skupni sekretariat registra za preglednost

poslanec EP = poslanec Evropskega parlamenta

NVO = nevladna organizacija

register = register za preglednost

Spletišče registra za preglednost: <http://ec.europa.eu/transparencyregister>

I. UVOD

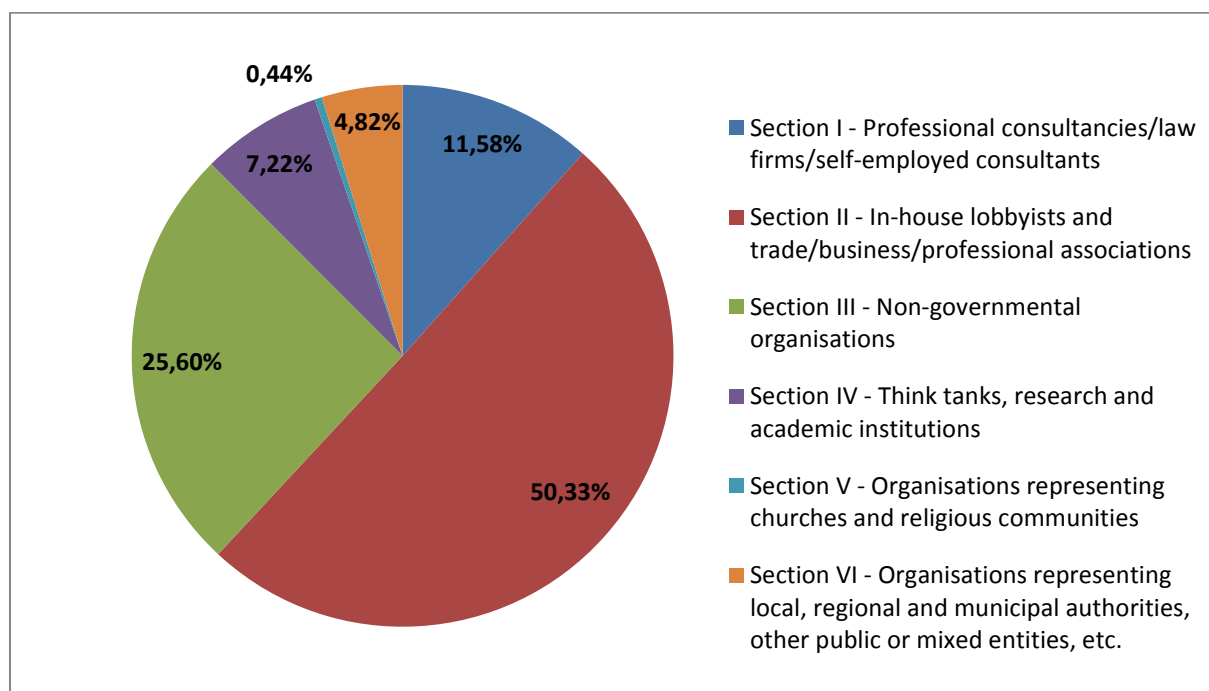
Register za preglednost sta leta 2011 z Medinstitucionalnim sporazumom vzpostavila Evropski parlament in Evropska komisija kot skupno shemo. Je eno izmed ključnih orodij za izvajanje zaveze teh dveh institucij k preglednosti. Uporablja se za vse interesne skupine, ki opravljajo dejavnosti, katerih namen je vplivanje na postopke institucij EU pri pripravi zakonodaje in izvajanju politik. Register s tem, da razjasnjuje, kateri interesi so zastopani, kdo jih zastopa in s kakšnimi sredstvi, omogoča večji javni nadzor, saj državljanom, medijem in drugim deležnikom omogoča, da spremljajo dejavnosti in morebitni vpliv zastopnikov interesov. Register za preglednost vključuje več kot 10 000 subjektov, ki so podpisali skupna pravila ravnanja¹, zaradi česar je eden izmed največjih na svetu.

II. STANJE REGISTRA ZA PREGLEDNOST²

Obstaja šest oddelkov za registracijo v register. Leta 2016 je bil največji oddelek oddelek II *Notranji lobisti in trgovinska/poslovna/poklicna združenja*, ki je zajemal nekaj več kot polovico vseh registracijskih zavezancev (glej preglednico 1). V tem oddelku je bil glavni pododdelek *Trgovinska in poslovna združenja*, ki je zajemal skoraj 43 % vseh notranjih lobistov in trgovinskih/poslovnih/poklicnih združenj (glej preglednico 2 v oddelku II).

Nevladne organizacije (oddelek III) so bile naslednja najpogostejša vrsta registracijskih zavezancev, zajemala pa je več kot četrtino vseh registriranih organizacij. Sledile so *Poklicne svetovalne službe/odvetniške pisarne/samozaposleni svetovalci* (oddelek I), ki so zajemale skoraj 12 % vseh registracijskih zavezancev. Manjše kategorije registracijskih zavezancev so bile *Možganski trusti, raziskovalne in akademske ustanove* (oddelek IV), tem pa so sledili *Nadnacionalna združenja in mreže javnih regionalnih in drugih podnacionalnih organov* (oddelek VI) in *Organizacije, ki zastopajo cerkve in verske skupnosti* (oddelek V).

Preglednica 1: Porazdelitev zastopnikov interesov

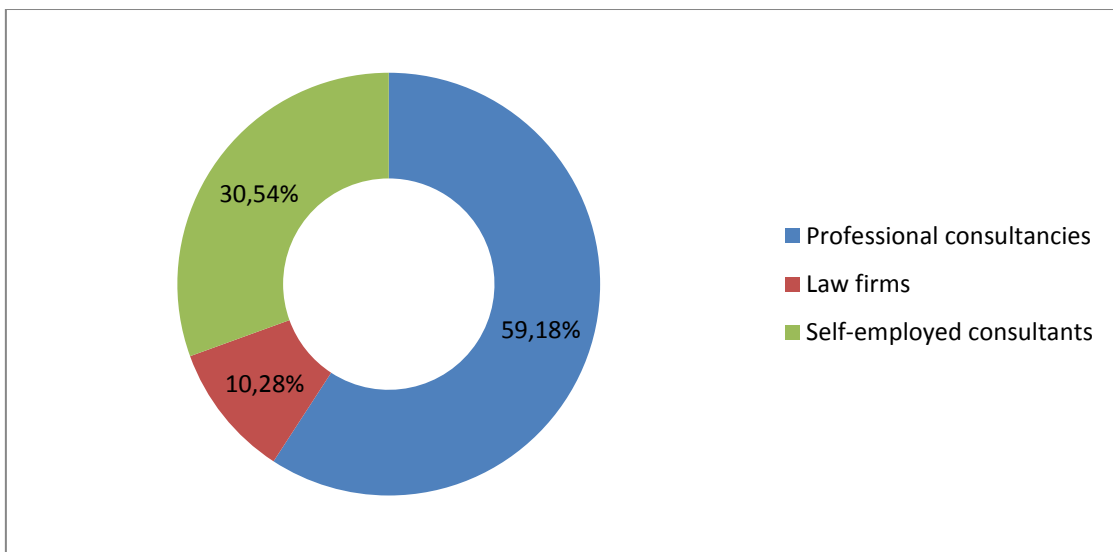

¹ Štejejo se samo subjekti, ki so bili registrirani in aktivni na dan 31. decembra 2016.

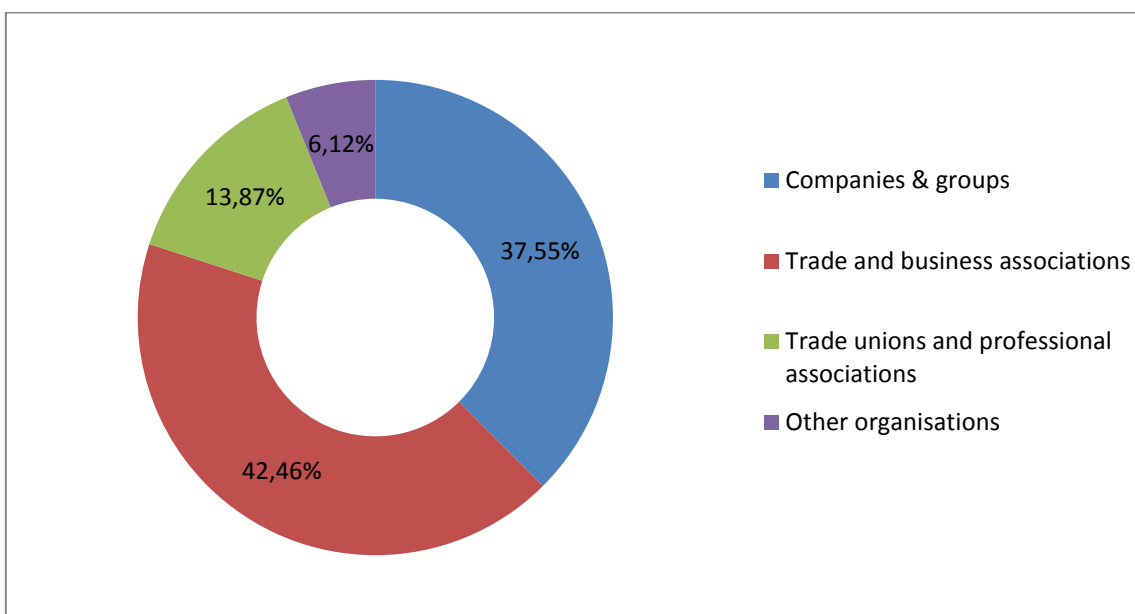
² Podatki, navedeni v tem poročilu, izražajo stanje na dan 31. decembra 2016.

Preglednica 2: Razčlenitev po pododdelkih³

Oddelek I: Poklicne svetovalne službe/odvetniške pisarne/samozaposleni svetovalci

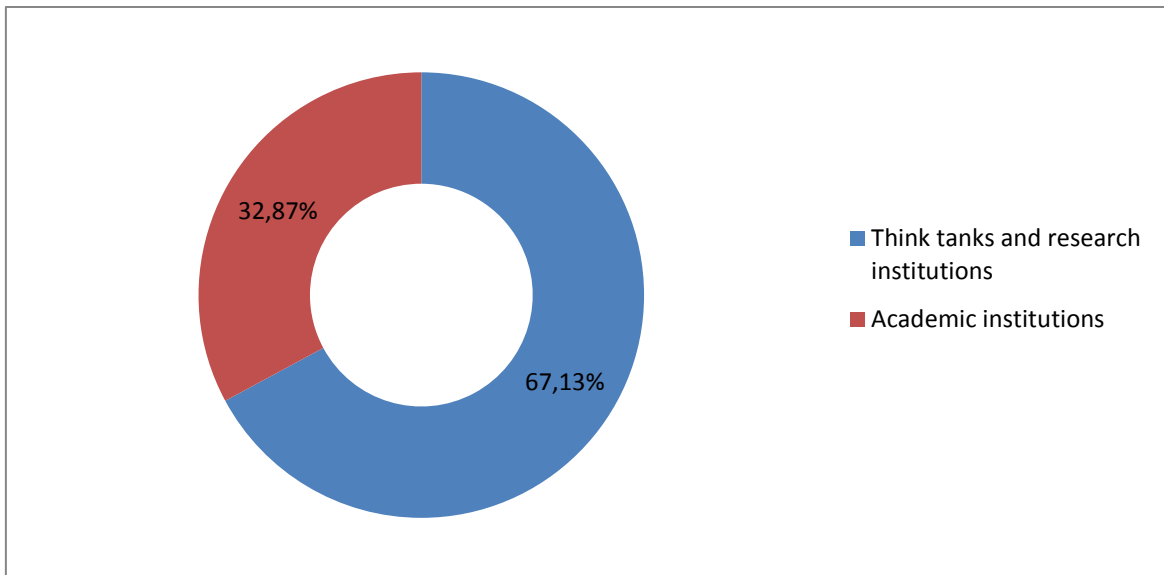

Oddelek II: Notranji lobisti in trgovinska/poslovna/poklicna združenja

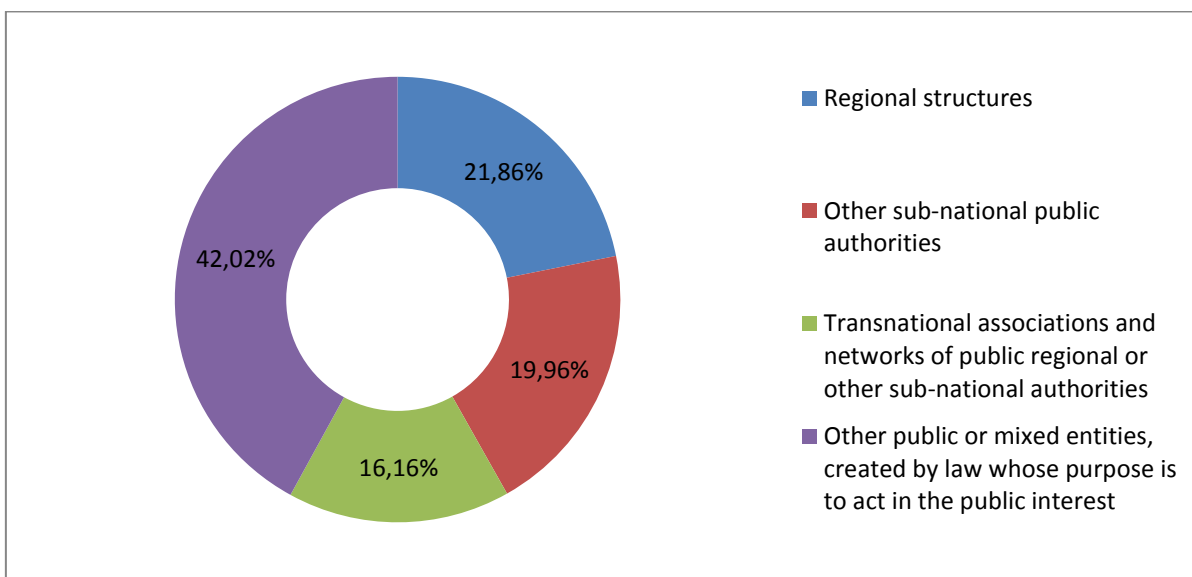

³ Oddelka III in V nimata pododdelkov.

Oddelek IV: Možganski trusti, akademske in raziskovalne ustanove

Oddelek VI: Organizacije, ki zastopajo lokalne, regionalne in občinske organe, druge javne ali javno-zasebne subjekte itd.

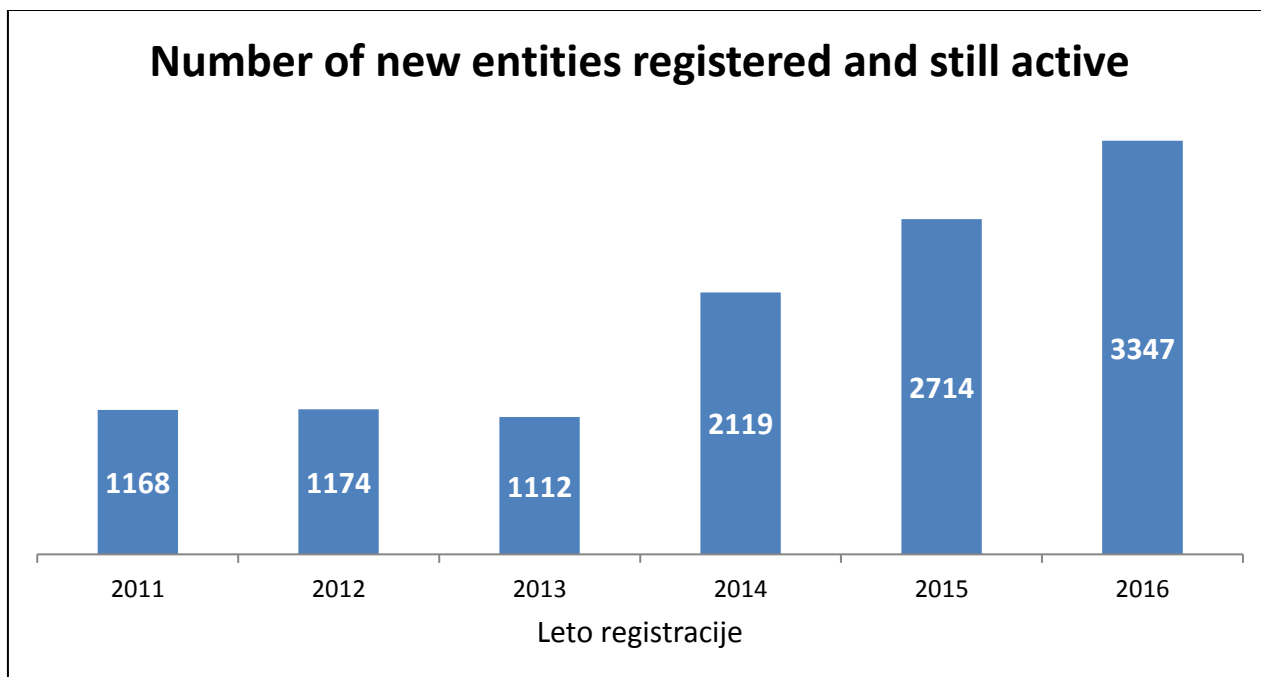
Preglednica 3: Porazdelitev registracijskih zavezancev na dan 31. decembra 2016

Dne 31. decembra 2016 je bilo v registru 10 911 registracijskih zavezancev, porazdeljenih med naslednje (pod)oddelke:	
I – Poklicne svetovalne službe/odvetniške pisarne/samozaposleni svetovalci	1 264
Poklicne svetovalne službe	748
Odvetniške pisarne	130
Samozaposleni svetovalci	386
II – Notranji lobisti in trgovinska/poslovna/poklicna združenja	5 492
Gospodarske družbe in skupine	2 062
Trgovinska in poslovna združenja	2 332
Sindikati in poklicna združenja	762
Druge organizacije	336
III – Nevladne organizacije	2 793
Nevladne organizacije, platforme in mreže in podobne organizacije	2 793
IV – Možganski trusti, raziskovalne in akademske ustanove	788
Možganski trusti in raziskovalne ustanove	529
Akademske ustanove	259
V – Organizacije, ki zastopajo cerkve in verske skupnosti	48
Organizacije, ki zastopajo cerkve in verske skupnosti	48
VI – Organizacije, ki zastopajo lokalne, regionalne in občinske organe, druge javne ali javno-zasebne subjekte itd.	526
Regionalne strukture	115
Drugi podnacionalni javni organi	105
Nadnacionalna združenja in mreže javnih regionalnih ali drugih podnacionalnih organov	85
Drugi javni ali mešani subjekti, ustanovljeni z zakonom, katerih namen je delovanje v javnem interesu	221

Statistični podatki o novih registracijah leta 2016

Leta 2016 je bilo 3 347 novih registracij v register⁴. Od teh se je 451 subjektov registriralo v oddelek I, 1 511 v oddelek II, 902 v oddelek III, 283 v oddelek IV, 11 v **oddelek V** in 189 v **oddelek VI**. Povprečno število novih registracij na mesec je bilo 279, njihovo število pa se je med letom spreminjalo (preglednica 5).

Preglednica 4: Število novih registracij na leto

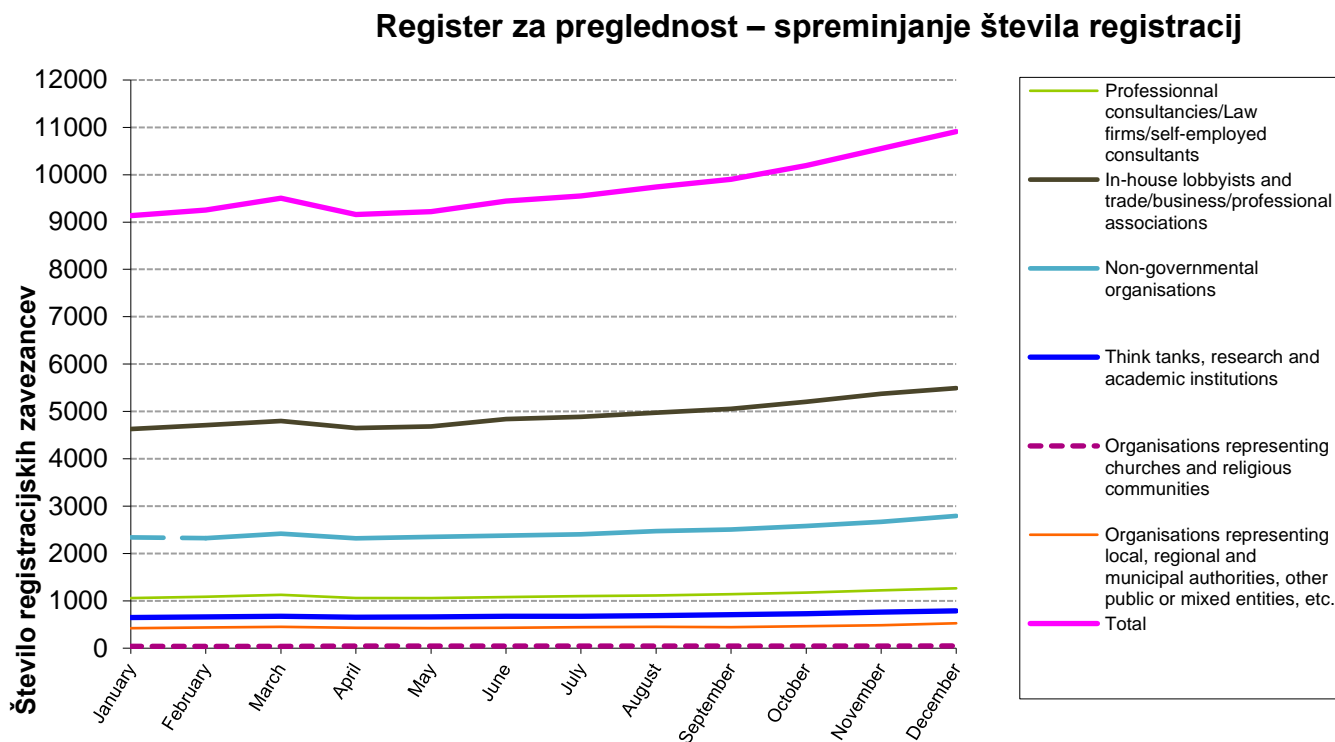

Opomba: Za letne statistične podatke od leta 2011 glej spletišče registra:

<http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/consultation/statistics.do?action=prepareView&locale=sl#sl>.

⁴ Štejejo se samo subjekti, ki so bili registrirani in aktivni na dan 31. decembra 2016.

Preglednica 5: Število registracijskih zavezancev leta 2016

Skupno število novih registracij na leto se je še naprej povečevalo. Ta trend naraščanja je najverjetneje posledica tega, da obe instituciji z ukrepi še naprej močno spodbujata registracijo.

S sklepom Komisije, sprejetim maja 2016, je postala registracija osnovni pogoj za imenovanje nekaterih vrst članov skupin strokovnjakov. Zaradi te novo ustvarjene sinergije med registrom za preglednost in sinergije o skupinah strokovnjakov se je v drugi polovici leta povečalo število registracij. Tudi javna posvetovanja, ki jih je Komisija začela na različnih področjih politike, so bila povod za nove registracije, saj so bile interesne skupine, ki so se odzvale, dejavno spodbujene, naj se priključijo k registru za preglednost, da bi se njihovi prispevki ločili od prispevkov posameznih državljanov.

Registracija je tudi osnovni pogoj za organizacije in samozaposlene osebe, katerih predstavniki so bili povabljeni kot govorniki na seje odborov Evropskega parlamenta ali ki si prizadevajo za lažji dostop do prostorov Evropskega parlamenta. Akreditacija se lahko dodeli za največ 12 mesecev in je obnovljiva. Leta 2016 je Evropski parlament dodelil več kot 7 400 dovoljenj za dostop posameznikom, ki so predstavniki približno 2 350 organizacij, registriranih v registru (kot novi zahtevek ali zahtevek za podaljšanje).

Leta 2016 je imelo spletišče registra približno 250 000 enkratnih obiskovalcev⁵ ali 41 250 obiskov na mesec⁶. Do 27,7 % obiskovalcev je dostopalo prek spletišča Europa, skoraj 30 % pa prek iskalnikov.

III. DEJAVNOSTI SKUPNEGA SEKRETARIATA REGISTRA ZA PREGLEDNOST

⁵ „Enkratni obiskovalec“ je enkratno identificirana stranka, ki si ogleduje strani v določenem časovnem obdobju (v tem primeru en dan). Enkratni obiskovalec se v obravnavanem obdobju šteje enkrat, obiskovalec pa lahko spletišče obišče večkrat. Identifikacija se opravi na računalnikih obiskovalca, isti obiskovalec, ki uporablja več kot en računalnik, se tako šteje večkrat.

⁶ „Obisk“ je opredeljen kot niz zahtevkov iste enkratno identificirane stranke za odprtje strani.

Skupni sekretariat registra za preglednost (SSRP) je sestavljen iz skupine uradnikov iz Evropskega parlamenta in Evropske komisije. Vključno z vodji enot je skupaj udeleženi deset uradnikov, in sicer šest iz Evropske komisije in štirje iz Evropskega parlamenta. Delo, ki obsega naloge, povezane s SSRP, je enako približno 5,5 v ekvivalentu polnega delovnega časa.

SSRP je odgovoren za vsakodnevno upravljanje registra za preglednost, zagotavlja storitve službe za pomoč uporabnikom, izdaja smernice za registracijo, izvaja preglede kakovosti podatkov, obravnava prejeta opozorila in pritožbe, usklajuje razvoj in vzdrževanje sistema IT ter izvaja dejavnosti ozaveščanja in druge dejavnosti obveščanja za spodbujanje sheme. **Njegovo delovanje usklajuje vodja enote za preglednost v generalnem sekretariatu Evropske komisije, Svet pa je opazovalec na njegovih srečanjih.**

1. Spremljanje podatkov iz registra

Ena izmed glavnih nalog SSRP je spremljanje kakovosti podatkov v registru, in sicer z izvajanjem pregledov kakovosti ter zagotavljanjem ustreznega nadaljnega spremljanja opozoril in pritožb. Poleg tega izvaja osnovno preverjanje vsake nove registracije v register za preglednost, kar zadeva upravičenost. Za učinkovitejše upravljanje te zahtevne naloge je začel razvoj IT leta 2016 samodejno pomagati pri analiziranju kakovosti podatkov, ki so jih zagotovili registracijski zavezanci. Cilj tega je, da se v prvi polovici leta 2017 vzpostavi nova, izboljšana različica registra za preglednost, da bi se s poenostavitvijo registracije/postopka posodabljanja za nove in sedanje registracijske zavezance povečala splošna kakovost podatkov.

1.1 Pregledi kakovosti

Pregled kakovosti pomeni vrsto preverjanj, ki jih izvaja SSRP za zagotovitev kakovosti in točnosti podatkov, ki jih predložijo registracijski zavezanci v skladu s Prilogo II k MIS, da bi se izognili faktografskim napakam in neupravičenim registracijam. SSRP v primeru neskladnosti z zahtevami iz Priloge II k MIS začne korespondenco in dialog z registracijskimi zavezanci, da bi opredelili možne rešitve.

Leta 2016 je izvedel 5 032 pregledov kakovosti, kar je skoraj dvakrat več kot leta 2015 (2 591), to pa je bilo mogoče zaradi večjih prizadevanj za zagotovitev, da so vse nove registracije preverjene. Pri 5 032 opravljenih pregledih kakovosti je bilo ugotovljeno, da je bila manj kot polovica registracij pravilna (2 261), s preostalimi subjekti pa je bil vzpostavljen stik, kar zadeva upravičenost ali nedoslednosti podatkov v njihovih vpisih. Od 2 771 subjektov, s katerimi je bil vzpostavljen stik, jih je bilo iz registra izbrisanih 961, in sicer zaradi enega izmed naslednjih razlogov: neskladni, nepravilni ali nepopolni podatki, posodobitev ni bila izvedena in neupravičenost.

1.2 Opozorila

Opozorilo je mehanizem, ki tretjim osebam omogoča, da SSRP obvestijo o registracijah enega ali več subjektov, ki bi lahko vsebovale faktografske napake ali bile neupravičene. Od navedenih 5 032 pregledov kakovosti jih je bilo 407 opravljenih kot nadaljnje spremljanje opozoril, ki jih je prejel SSRP. Leta 2016 je SSRP prejel 16 posameznih opozoril (od tega eno ni bilo dopustno). Ta opozorila so se nanašala na skupaj 40 organizacij, saj so se nekatera nanašala na več kot en subjekt.

Eno opozorilo, deloma nerešeno iz septembra 2015, je bilo izjemno obsežno in se je nanašalo na 4 253 vpisov. V navedenem opozorilu se je poročalo o treh vrstah napačnih vpisov: (i) opis neustreznih dejavnosti, (ii) neverjetno visoki izdatki in (iii) neverjetno nizki izdatki. SSRP je glede na visoko število zadevnih vpisov zagotovil nadaljnje ukrepanje, tako da je nekaterim

merilom dal prednost. Skupno je bil vzpostavljen stik s 433 organizacijami v treh fazah (dve sta bili končani leta 2015, ena pa leta 2016).

Rezultati faze III v zvezi z očitnim poročanjem o prenizkih stroških so navedeni v tem poročilu, kot je bilo navedeno v prejšnjem letnem poročilu.

Očitno poročanje o prenizkih stroških

Januarja/februarja 2016 je bil vzpostavljen stik s 347 organizacijami; 277 (80 %) jih je opravilo zadovoljive posodobitve; 70 (20 %) jih je bilo izbranih iz registra zaradi nezadovoljivega odziva ali sploh nobenega odziva.

Za to kategorijo so se uporabljala naslednja merila: registracijski zavezanci v oddelkih I, II in III, s pisarno v Belgiji, s številom ekvivalenta polnega delovnega časa dve ali več, z ocenjenimi stroški, ki se lahko pripišejo dejavnostim, v višini 10 000 EUR ali manj.

1.3 Pritožbe

Pritožba pomeni uradno obvestilo o tem, da je registracijski zavezanec domnevno kršil katero koli obveznost iz pravil ravnanja, razen obtožb glede faktografskih napak. Leta 2016 je SSRP prejel sedem pritožb, od katerih so bile štiri dopustne kot „pritožbe“, ena pa je bila označena kot „opozorilo“. Nedopustnost se na primer ugotovi, ko ni povezave z domnevno kršitvijo pravil ravnanja za registracijske zavezance ali ni zagotovljen bistven dokaz ali dokazilo glede obtožb.

Dopustne pritožbe so se nanašale na morebitne kršitve določb pravil ravnanja in najpogosteje na določbo (d): „zagotovijo, da so informacije, ki jih navedejo ob registraciji in nato v okviru svojih dejavnosti iz registra, po njihovem najboljšem vedenju popolne, posodobljene in nezavajajoče; sprejmejo, da so vse posredovane informacije predmet pregleda, in soglašajo, da bodo v skladu z upravnimi zahtevami predložili dodatne in najnovejše informacije,“ takoj nato pa na določbo (c): „v odnosih s tretjimi osebami se morajo vzdržati sklicevanja na uradni odnos z Evropsko unijo ali katero koli od njenih institucij; prav tako se ne smejo napačno predstavljati v zvezi z registracijo, da ne bi zavedli tretjih strani ali uradnikov ali drugih uslužbencev Evropske unije, ali brez izrecnega dovoljenja uporabljati logotipov institucij EU“.

Po preiskavi, ki jo je izvedel SSRP, in vzpostavitvi stika z zadevnimi registracijskimi zavezanci so se tri od štirih dopustnih pritožb končale, saj so zadevni registracijski zavezanci registracijo posodobili, preostali registracijski zavezanec pa je bil izbrisan iz registra zaradi neupravičenosti.

2. Usmerjanje in ozaveščanje

SSRP redno izvaja dejavnosti usposabljanja in obveščanja, da bi povečal ozaveščenost o registru in povečal njegovo uporabo. Leta 2016 je Evropski parlament organiziral devet notranjih usposabljanj za uslužbence institucij in pomočnike poslancev. Evropska komisija je organizirala sedem celodnevni usposabljanj za uslužbence institucij z naslovom „Dealing Appropriately and Effectively with Lobbyists“ (Ustrezno in učinkovito sporazumevanje z lobisti), v katera sta bili vključeni predstavitev in študija primera o registru za preglednost. Poleg teh notranjih predstavitev sta obe instituciji izvedli 24 predstavitev za deležnike in skupine obiskovalcev. Dve predstavitvi sta bili izvedeni za poslance nacionalnih parlamentov v državah članicah na povabilo, in sicer septembra za portugalski posebni odbor za povečanje preglednosti, decembra pa za belgijski odbor za obrambo.

V pomoč organizacijam pri postopku registracije in poleg podrobnih izvedbenih smernic so se na spletu objavile krajše smernice z naslovom „Kako se pravilno registrirati in se izogniti napakam“.

IV. SKLEPNA UGOTOVITEV

Leta 2016 se je število registracij še naprej povečevalo, med letom se je tako pridružilo več kot 3 300 novih subjektov. SSRP je hkrati še povečal prizadevanja za zagotovitev najboljše kakovosti podatkov v sistemu, tako da je izvedel več pregledov kakovosti ter si prizadeval za pravočasno nadaljnje spremljanje prejetih opozoril in pritožb. Redno so ga vabili, da je različnim občinstvom predstavljal register za preglednost ter začel razpravo o delovanju in razvoju sistema. S stalno naraščajočim številom novih registracijskih zavezancev ter z večjo prepoznavnostjo in pomenom registra se je znova poudarila potreba po tem, da se SSRP dodelijo ustrezni človeški viri in viri IT za njegovo učinkovito delovanje in splošno verodostojnost sistema.

Leta 2016 so potekali številni omembe vredni dogodki. Komisija je organizirala trimesečno javno posvetovanje, da bi pridobila informacije o sedanjem registru za preglednost in njegovem morebitnem razvoju⁷. Podpredsednica Evropskega parlamenta Sylvie Guillaume in prvi podpredsednik Komisije Frans Timmermans sta 2. maja vodila skupno javno razpravo o sistemu preglednosti za zastopnike interesov v EU⁸, 28. septembra pa je Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predložila predlog za nov Medinstitucionalni sporazum o obveznem registru za preglednost.⁹

– KONEC –

⁷ http://ec.europa.eu/info/consultations/proposal-mandatory-transparency-register_sl.

⁸ <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/staticPage/displayStaticPage.do?reference=NEWS&locale=sl#sl>.

⁹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-3182_sl.htm.